

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa T. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Sp. k. w K.
przeciwko F. Sp. z o.o. w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 września 2022 r.,
VII AGa 374/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od T. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w K. na rzecz F. Sp. z o.o. w W. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 sierpnia 2021 r., XVI GC 869/21, Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego Przewoźnika na rzecz powodowego Wysyłającego 129 869,62 zł tytułem odszkodowania, przede wszystkim kosztów wykonania zastępczego, za niewykonanie umowy przewozu z usługami towarzyszącymi.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo z następujących przyczyn.

1. Termin dostawy przesyłki nie był gwarantowany, a jedynie deklarowany, chociaż Przewoźnik oferował Wysyłającemu gwarancję dotrzymania terminu. Wymagało to jedna zamówienia lotu czarterowego, a tym samym wyższego przewoźnego. Przy umowie łączącej strony Przewoźnik zamierzał skorzystać z wolnego miejsca w samolocie rejsowym, co jednak nie może zostać zagwarantowane, gdyż wolne miejsce zależy od liczby pasażerów i ich bagaży.

Przewoźnik wskazał Wysyłającemu, którego obciążał obowiązek spakowania przesyłki, maksymalne wymiary przesyłki. Wysyłający nie spakował przesyłki, a ponadto była ona za duża i dostosowanie jej wymiarów wymagało przysłania przez Wysyłającego dwóch pracowników do F., tj. miejsca odlotu, do którego Przewoźnik przewiózł przesyłkę z miejsca jej nadania w P.. Wysyłający zlecił przewóz z M. do B. przez P., gdzie przesyłka miała zostać spakowana przez Wysyłającego do przewozu lotniczego. Odbierając zdalnie przesyłkę w P. Przewoźnik miał prawo działać w zaufaniu do zapewnienia Wysyłającego, że jest ona prawidłowo zapakowana.

Dlatego Sąd odwoławczy uznał, że przyczyny nienadania przesyłki lotem gwarantującym dochowanie terminu obciążają Wysyłającego.

2. Wybór waluty odszkodowania (euro czy złoty) należał do dłużnika, czyli w tym przypadku Przewoźnika, i Wysyłający nie ma prawa żądania odszkodowania wyrażonego w złotych.

Powodowy Wysyłający zaskarżył skargą kasacyjną wyrok Sądu drugiej instancji w całości zarzucając naruszenia prawa materialnego:

1) art. 65 § 2 k.c. przez uznanie, że Przewoźnik nie miał obowiązku dostarczenia przesyłki w terminie wskazanym w zleceniu transportowym i mógł dostarczyć przesyłkę w jakimkolwiek terminie oraz że Wysyłający odpowiada za nieprawidłowe spakowanie przesyłki, mimo jej przyjęcia przez do przewozu w miejscu wydania, tj. w P.;

2) art. 471 w zw. z art. 472 i 355 § 2 k.c. oraz art. 42 Prawa przewozowego (dalej: pr.przew.) w zw. z art. 8 ust. 1 Konwencji o umowie

międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) przez uznanie, że przewoźnik nie był zobowiązany przy przyjęciu przesyłki do sprawdzenia, czy została ona prawidłowo spakowana do wszystkich środków transportu, których zamierza użyć przewoźnik;

3) art. 358 § 1 w zw. z art. 353¹ i 60 k.c. przez przyjęcie, że Wysyłający nie mógł dochodzić odszkodowania w walucie polskiej.

Wysyłający wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu:

1) wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, będącego podstawą zarzutu kasacyjnego oznaczonego wyżej nr 2;

2) oczywistą zasadność skargi w zakresie zarzutów nr 1 i 3.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest oczywiście uzasadniona w zakresie zarzutu nr 1, tj. bezpodstawnego uznania przez Sąd Apelacyjny, że Przewoźnik nie odpowiadał za wykonanie przewozu w umówionym terminie. Umowy została zawarta na formularzu określającym termin doręczenia przesyłki jako deklarowany oraz zawierała adnotację o akceptacji Wysyłającego informacji, że „deklarowany czas transportu może ulec zmianie”. Według skarżącego na podstawie art. 65 § 2 k.c. od tekstu formularza jest „zgodny zamiar stron i cel umowy”, a było nim dostarczenie przesyłki bezwzględnie przed upływem umówionego terminu. Jednak na poparcie tej tezy Wysyłający powołuje tylko wiedzę Przewoźnika, jak ważne dla Wysyłającego i jego klienta jest otrzymanie przesyłki w terminie. Skarżący nie powołuje jakichkolwiek uzgodnień dokonanych poza tekstem formularza umowy na okoliczność podjęcia się dostarczenia przesyłki w terminie na zasadzie ryzyka.

Wbrew treści zarzutu Sąd drugiej instancji nie uznał, że Przewoźnik może dostarczyć przesyłkę kiedykolwiek. Argumentacja Sądu wskazuje, że uznał odpowiedzialność Przewoźnika za dochowanie należytej staranności w dotrzymaniu deklarowanego terminu. A następnie uznał, że Przewoźnik dołożył należytej staranności.

Sąd odwoławczy ustalił, że niewykonanie przewozu w terminie, na skutek czego Wysyłający zamówił przewóz u innego przewoźnika, było spowodowane niedostosowaniem przesyłki do uzgodnionych mailowo wymiarów oraz jej

niespakowaniem, co z kolei utrudniało ocenę, jakie wymiary będzie miała przesyłka po spakowaniu składających się na nią palet, skrzyń i zwojów.

W świetle przepisów, których naruszenie Wysyłający podniósł w zarzucie nr 2, nie występuje zagadnienie prawne, przedstawione w skardze następująco:

„czy zlecający terminowe dostarczenie przesyłki profesjonalnemu podmiotowi w ramach działalności jego przedsiębiorstwa, ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, gdy powodem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy jest odmowa przyjęcia przesyłki do lotniczego środka transportu wykorzystywanego przez przyjmującego zlecenie z uwagi na niespełnienie wymagań linii lotniczej w zakresie spakowania przesyłki, jeżeli zlecający nie ma wpływu i nic odpowiada za organizację poszczególnych elementów realizacji umowy, w tym za wybór i dobór pośredników i wypełnienie ich wymagań, które zlecającemu nie są znane, w szczególności, czy brak zakwestionowania prawidłowości spakowania przesyłki w chwili jej przyjęcia do transportu celem dostarczenia przez przyjmującego zlecenie profesjonalisty zwalnia zlecającego od odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, gdy powodem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, jest odmowa przyjęcia przesyłki do lotniczego środka transportu z uwagi na niespełnienie wymagań linii lotniczej w zakresie pakowania przesyłki”.

W świetle przepisów regulujących obowiązki przewoźnika pozwany miał obowiązek sprawdzenia przy przyjmowaniu przesyłki w P., czy nadaje się ona do dalszego transportu samolotem rejsowym z F. do B., lecz nie są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Sąd Apelacyjny ustalił, że strony umówiły się, że to Wysyłający spakuje w P. przesyłkę tak, aby miała wymiary uzgodnione mailowo. Zatem spór dotyczy treści umowy, a nie wykładni przepisów regulujących obowiązki Przewoźnika przy przyjmowaniu przesyłki.

Skoro skarżący nie wykazał podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie zarzutów dotyczących istnienia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, zbędne jest rozstrzygnięcie wniosku o przyjęcie skargi w zakresie naruszenia przepisów regulujących walutę zapłaty odszkodowania. Niemniej jednak Sąd drugiej instancji pochylnie uznał, że sam fakt żądania

odszkodowania w złotych prowadzi do oddalenia powództwa. Jeżeli pozwany nie zgłasza przed sądem pierwszej instancji zarzutu niewłaściwej waluty żądania, co do zasady oznacza to dorozumianą zgodę na spełnienie świadczenia w żądanej walucie (w razie przegrania procesu). A w przypadku podniesienia zarzutu niewłaściwej waluty dopiero w postępowaniu apelacyjnym powód może zmienić walutę żądania na podstawie art. 383 zdanie 2 k.p.c.

Sąd odwoławczy zmienił wyrok Sądu Okręgowego i oddalił powództwo ze względu na nieziszczenie się przesłanek odpowiedzialności Przewoźnika za opóźnienie, a argument niewłaściwej waluty żądania powołał jedynie uzupełniająco. W takiej sytuacji skarżący musi wykazać podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skierowaną przeciwko braku odpowiedzialności Przewoźnika, nie wystarczy podważenie też Sądu Apelacyjnego co do waluty zobowiązania. Ponieważ nie zachodzi podstawa przyjęcia skargi skierowana przeciwko tezie o braku odpowiedzialności pozwanego, wniosek skarżącego o przyjęcie podlega oddaleniu (art. 398⁹ k.p.c.).

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. pozwanemu, który wniósł odpowiedź na skargę kasacyjną, przysługuje zwrot kosztów jej sporządzenia w wysokości określonej w § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ał]